

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI A V U I

DISSABTE
28 DE SETEME
DE 2002
N. 30

Junhen eth casc antic e eth passeg de Vielha damb zònes de pedanhs Bastiràn ena naua zòna un parcatge sosterranh de 2.500 mètres quarrats

Eth passeg dera Libertat, connectarà tamb era avenguda Castièro per antic otèl Internacionau

V. GARCIA

Victòria Garcia
VIELHA

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran amiarà finaument entà deuant eth projècte de dubertura deth casc antic de Vielha damb eth passeg dera Libertat a trauèrs de zònes de pedanhs atau com era construccion d'un parcatge sosterranh de 2.500 mètres quarrats e dera plaça publica mès grana de Vielha. Aguest projècte siguec aprovat peth

consistòri en mes de noveme de 2001 e era sua execucion començarà un còp siguec aprovat eth Plan Especiau de Reforma Interior, PERI, pera Comission d'Urbanisme de Lhèida.

Aguest acòrd s'artenhec dempús qu'es proprietaris d'un des auviatges plaçadi en passeg dera Libertat -er antic otèl Internacionau- presentèssen ar Ajuntament eth sòn UAED

(Unitat d'Actuacion e Estudi de Detalh). Er Ajuntament, pera sua part, vedec era oportunitat d'intervier en tot modificar es normes subsidiàries e en tot crear un PERI

damb eth quau s'artenhie definir zònes publiques ath laguens dera finca. Es objectius der Ajuntament, segontes explicuèc eth Còsso der ajuntament de Vielha-Mijaran, Joan Riu, son arténher era regeneracion deth centre de Vielha, era creacion d'un espaci public visuaument

Era plaça publica prevista serà era mès grana de tot eth nuclèu urban

únic destinat a un parc urban de caractèr peatonau connectat a ua trama viària en miei deth pòble". Riu higece que, "donques des apuprètz 3.300 mètres quarrats totaus qu'a era finca, uns 1.448 seràn de terren public". Eth Còsso der Ajuntament afirmèc que "gràcies ad açò se daurirà un paumon verd en centre dera vila e aufriràn naues ofèrtes ath torisme, donques tanben auem futurs projèctes entath passeg dera Libertat". Er arbre centerani "era seqüoia" se mantierà vigent en auviatge, per sollicitud des proprietaris.

Aguesta setmana en

AUÉ

Eth Conselh recep era crotz proceccionària d'Aubèrt dempús de restaurar-la

Membres deth PSC-UA critiquen era situacion actuau der IES d'Aran

Tdart entrègue ath govèrn d'Aran era crotz processionau d'Aubèrt

**Eth Conselh Generau d'Aran la retornarà ben lèu ara glèisa
de Sant Martin d'Aubèrt, proprietària dera ensenha**

Redaccion
Vielha (Castièro)

Era empresa barcelonina, Tdart liurèc dimars passat en Musèu dera Tor deth Generau Martinhon, era crotz processionau proprietat dera parròquia d'Aubèrt ara Conselhèra de Cultura, Mercedes Delaurens. Aguesta ensenha processionau serà balhada en un futur ara

Restaurar era crotz d'Aubèrt a costat ath Conselh d'Aran 4.000 èuros

glèisa de Sant Martin d'Aubèrt en tot coincidir tamb eth dia dera Mair de Diu, eth propleu mes d'octobre. Era restauracion d'aguesta part importanta deth patrimòni culturau dera poblacion d'Aubèrt a supausat entath Conselh Generau d'Aran ua inversion de 4.000 èuros. Eth passat mes de junh, era crotz siguec enviada entath talhèr dera empresa de Sant Cugat e quate mesi dempús s'a retornat totaument restaurada. Aguest trabalh a estat fòrça complexe e long pr'amor qu'era crotz auie viscut en ues condicions de temperatura e

umiditat fòrça extremes e, per tant, s'auie format ua cocha damb un celh important e dificil de dissòlver. Tdart arthenec eth sistèma avient entà poder-lo delir e tanben aueren de reendreçar iconograficament toti es simbèus dera crotz. Era husta e era plata son era basa dera ensenha mès

tanben pòrte un banh d'òr. Era crotz mesure 1,15 mètres de nautada per 40 d'amplada. En Aran i a ues 12 crotzs coma aguesta e daten deth sègle XVI e XVII. Eth creador d'aguest simbèu d'identitat autoctòna siguec Joan Vilamòs, Sacristan Major, donques ère un senhau deth pòble.

Era ensenha restaurada se liurèc en Musèu d'Aran

Brèus

Autrègen es prèmis deth concors "Conda-mos un conde. Hè istòria"

■ Dimèrcles passat se liurèren es prèmis deth concors literari "Conda-mos un conde. Hè istòria" as escolans participaires dera Val d'Aran.

Aguest prèmi se convoquèc er iuèrn passat en tot coincidir damb era exposicion d'Art Rupèstre celebrada ena glèisa de Sant Joan d'Arties.

Era Direccion Generau deth Patrimòni Culturau dera Generalitat de Catalonha, amassa damb eth Conselh Generau d'Aran, sigueren es organizadors dera hèsta infantil.

Eth liurament de prèmis deth concors literari siguec a cargue deth jurat deth concors, qu'ère presidit pera creadora des dibòishi animats d'Es Tres Bessoes, Roser Capdevila, e compausat per d'autores personalitats der encastre politic aranés e catalan. I participèren es escolans deth CEIP Garona, Sant Ròc de Bossòst e eth Rosèr d'Aubèrt es quaus presentèren un totau de 85 trabalhs.

S'autregèren cinc prèmis per categoria, mès, toti es participaires deth concors aueren tanben eth sòn prèmi de consolacion parion qu'es escòles as qu'apertanhien es concorsants.

Inauguren era exposicion Uelhades de Hanga en Arties

■ Dijaus passat se presentèc era exposicion Uelhades de Hanga ena glèisa de Sant Joan d'Arties.

Era òbra de tèrra cueta ei dera escultora trempolina Maria Guàrdia. Ara presentacion der acte i assistic era Conselhèra de Cultura, Mercedes Delaurens, qu'arregraic ara escultora era presència ena sala d'exposicions d'Arties dera sua òbra.

Era exposicion demorarà dubèrta enquiara fin dera annada.

Agenda

GASTRONOMIA

■ Illau edicion dera Mòstra Gastronomica dera codina Aranesa. Mès informacion en 973 640 110. Aguesta dimenjada: Restaurant Casa Irene Rest. Parador d'Arties Restaurant Er Occitan Rest. Basserri d'Aran Restaurant Era Lucana

CULTURA Vielha

■ Clases d'Aranés dera OFEA. A compdar deth 15 d'octobre e enquiath mes de mai, toti es dimars de 18 a 20 ores, en IES d'Aran. Eth cors aurà ua durada de 60 ores. Preinscripcion deth 13 de seteme enquiath 4 d'octobre.

Mès informacion en 973 640 092. Maitins de 8 a 15 ores

Barcelona

Clases d'Aranés en Barcelona. A compdar deth 15 d'octobre, toti es dimèrcles de 19 a 21 ores. Inscripcions en 973 640 092.

CONFERÈNCIES

Betren
Aué 33au Assamblea dera European Ramblers Association a compdar des 9 ores en otèl Tuca de Betren.

AUÉ

EDITE: PREMSA CATALANA S.A.
ELABORACIÓN: GRUPCAT
publicitat@grupcat.com

AVUI

GRUPCAT

Servicis

CONSELH GENERAU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 64 09 72
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIERS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAL VAL D'ARAN	973 64 00 06
BAQUEIRA BERET	973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 00 10
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

CASTIÈRO

Eth PSC denóncie era situacion der IES

Redaccion
VIELHA

Eth PSC-UA a catalogat de negligent era aptitud deth govèrn dera Generalitat pera manca de melhora e mantenement enes centres educatius d'Aran. Es regidors d'UA en Ajuntament de Vielha, Joan Riu e Antonio Asensio, e eth deputat ath parlament catalan, Francesc Boya, visitèren eth passat dimars er IES d'Aran.

UA ditz que manquen libres de

tèxte en aranés

Aguesti representants politics coïncidiren enes mancances existents en IES, entad açò qu'ei ara situacion des servicis sanitaris e ara manca de sales cubèrtes entàs mainatges que dinen en estudi e que son de dehòra de Vielha. Boya criticquèc tanben, era precarietat deth materiau escolar en aranés. Pera sua part, eth coordinador dera OFEA, Josèp Loïs Sans responec a Boya en tot rebrembar-li que cada an acreish de manèra considerabla eth numerò de libres de tèxte e qu'enguan s'an presentat cinc publicacions naues. Era qualitat des libres melhora de biais globau e era publicacion de libres en aranés ja supèr era cinquantèa. Jamès n'i auie auut tanti."

CASTIÈRO

En municipi de Betren s'amassèren eth Conselhèr de PTOF, Felip Puig, entà inaugurar era jornada sus Governabilitat ena montanha.

Puig ratifique era creacion dera Comission Mixta d'Urbanisme

Eth Conselhèr de PTOF hec er anonci pendent era jornada de Governabilitat celebrada en Betren

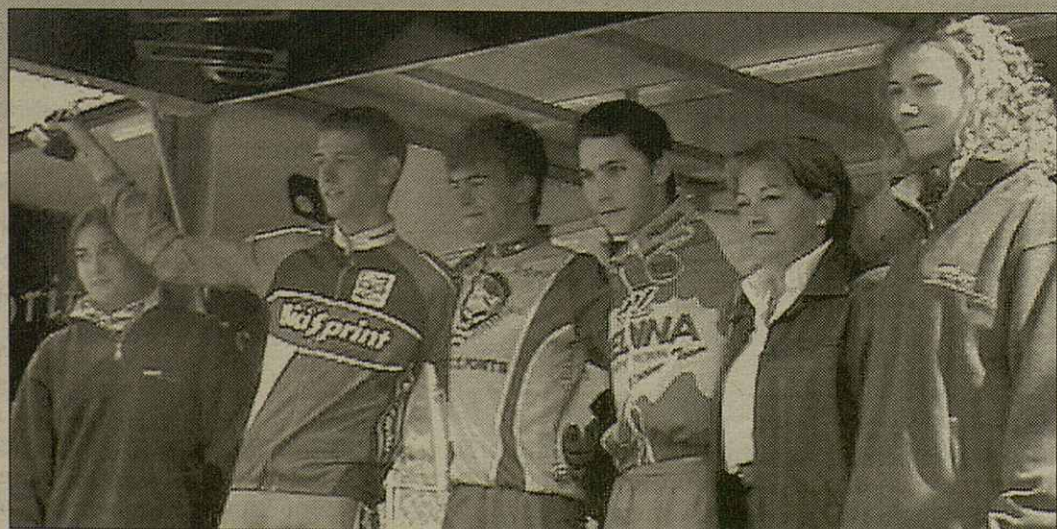
Redaccion
Betren

Eth Conselhèr de Politica Territorial e Òbres Publiques dera Generalitat de Catalonha, Felip Puig, ratificquèc era setmana anteriora era creacion dera Comission Mixta d'Urbanisme entara Val d'Aran pendent era inauguracion dera jornada de Governabilitat ena Montanha celebrada en Betren. Aguesta

Comission serà formada per membres dera Generalitat e deth Conselh Generau, tanben compdarà damb era participacion des Ajuntaments. Segontes eth Conselhèr, Felip Puig, "aguesta lei d'urbanisme darà ua responsa a Aran entà desvolopar-se". Ara inauguracion dera jornada i assistic tanben eth Sindic d'Aran Carlos Barrera e desparières personalitats restacades tamb

eth ahèr. Aguest acte servirà entà orientar as institucions locaus a préner decisions sus eth desvolopament e eth futur deth país mès, sense mèter en perill era capacitat des generacions futures a traubers de debats territoriaus. "Donques em en ua societat de progrès e benestar e per tant s'a de governar damb era gent e des deth territòri", afirmèc Puig. Aguest tipe de jornada ei era tresau que s'organize en

Catalonha damb motiu der An Internacionau des Montanhes, declarat pera ONU enguan. En Catalonha tanben se collaborarà en tot hèr actes culturaus de creacion e de recuperacion de valors tradicionaus qu'es montanhes an conservat, en tot promocionar productes des zònes de montanha. Es territòris mès dinamics de Catalonha an estat era Val d'Aran, era Cerdanya e es dus Pallars.

Bossòst acuelhec era passada dimenjada era darrèra pròva dera Copa Catalana Internacionau de BTT. Torisme Val d'Aran avalorèc era iniciatiua coma positiua entà Aran, sustot quan se promocionen activitats dehòra des sasons toristiques

ARTIES E GARÒS

Celèbren damb èxit eth prumèr "Aplec del Bolet" en Arties

Redaccion
Arties

Mès de 2.000 personas participèren, era darrèra dimenjada, en prumèr "Aplec del Bolet" celebrat en Arties. En aguesta trobada gastronomica se mestrèren uns 800 minjars e degustacions. Era responsa e acceptacion recebuda per part des participaires e dera gent que la visitèc siguec exitosa. Er

expèrt micòleg der Institut d'Estudis Ilerdencs, Joan Montón, aufric era conferéncia sus es desparièrs biais d'identificar es camparòs e era perilhositat des espècies empodoades. Era assisténcia deth president dera FECOLL e dera sua junta directiua servic entà refoitalhar era iniciatiua e entà establir un acòrd de collaboracion entre es organizadors des dus Aplecs.

Perfil

Mossèn Joan a dedicat cinquanta un ans a predicar era paraula de Diu

Victòria Garcia
Bossòst (Quate-Lòcs)

Mn Joan, lèu se n'anarà a viuer en un pòble ath cant de La Seu d'Urgell

Es ans passen e Mossèn Joan a decidit qu'ei ora de jubilar-se e balhar ua oportunitat as capelhans mès joeni, donques eth, dejà a contribusit pendent ua cinquantèa d'ans a ensenhar e predicar era paraula de Diu as aranesi. Mossèn Joan Casseny Pònt, hilh de Gessa, neishec eth dètz de deseme der an 1926. Era sua vocacion pera glèisa auec era sua origina en tot hège d'escolanet ena glèisa deth sòn pòble. Un dia Mn Josèp Arcadis, capelhan de Gessa ena epòca, dempús d'ua litúrgia li demanec ada eth e ath sòn companh se volerien èster capelhans, e eth, sense saber benben quin sacrifici supausarie açò responec afirmatiuament. Eth capelhan Josèp Arcadis en 1936, en plea guèrra civila, s'exilièc entà França. En tornar Mossèn Joan l'anec a trobar e aguest li reformulèc era madeisha question. Mossèn Joan maugrat dera sua desconeishença sus era profession responec nauament qu'òc. Fin finau, en octobre de 1939 ingressèc en seminari dera Seu d'Urgell. Pendent dotze ans siguec estudiant, enquia qu'eth 17 de junh de 1951 s'ordenec coma capelhan. Dempús de predicar es sòns

Mn Josèp Arcadis siguec era prumèra persona que l'introdusic ena profession de capelhan

ensenhaments en desapariers pòbles dera demarcacion de Lhèida li aufriren tornar entara Val d'Aran. Totun, en un principi, non i siguec cossent. Segontes Mossèn Joan, "hè d'arregrair aguesta decision donques gràcies ad açò tornè a recuperar era identitat aranesa". Mossèn Joan a passat es darrèrs onze ans ena glèisa de Bossòst en tot ajudar ath pòble. "Ath long des ans cò que mès avalòres ei quan vien es feligresí a arregrair-te tot aquerò que hès per eri. Alavetz ei quan pensi que toti es mès esfòrci an servit entà qu'es persones s'estimen mès es ues damb es autes". Mossèn Joan non deisharà de servir a Diu, a compdar d'ara amenidirà era sua activitat parroquial en tot dedicar-se a d'auti ahèrs deth mestier. Demorarà en seminari dera Seu e exercirà era sua profession en pòble d'Alàs. Eth n'ei content pr'amor que jamès deisharà de trabalhar entà Diu. Segontes Mossèn "era glèisa, ena actualitat, a perdut credibilitat per'mor de toti es escandals produïts darrèrament, mès Euròpa ei en decadència en toti es aspèctes e es persones perden es valors moraus".

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

En aranés, se li platz!

Es impresi, de quinsevolh administracion o organisme qu'en depengue, a disposicion des ciutadans ena Val d'Aran an d'anar en aranés, ath delà de bèra auta lengua oficiala. S'er imprès ges deth Conselh Generau en aranés (Lordères, Servicis de Cultura, de Mieí Ambient, Espitau Val d'Aran,...) ei pr'amor qu'aguesta ei era lengua oficiala e pròpria dera Val d'Aran. Eth Conselh Generau ac assomís en sòn Reglament der Usatge der Aranés. S'er imprès ven dera Generalitat (Escòles, Institut, Mossos d'Esquadra,...) o dera Deputacion (Catastre, Recaptacion,...) o des Ajuntaments ei atau per article 7 dera Lei de Política Lingüística que ditz que jamès se poderà interpretar en damnatge der aranés. E s'er imprès ges dera Administracion der Estat ena Val d'Aran (Guàrdia Civil, Policia,...) era obligacion ei peth Reiau Decrèt 1465/1999 sus critèris d'imatge institucional, a on se dèishe ben clar, en article 5, qu'auràn d'èster bilingües castelhan-lengua cooficiala.

En aplicacion d'aguest articulat eth Ministre Rajoy signèc ua Orde (15-04-02) què manauè qu'es impresi de sollicitud de licències d'armes de huec e d'autes autorizacions se hessen en castelhan e era lengua cooficiala, en tot matisar que podie èster er aranés, eth catalan, er euskera, eth galhègo o eth valencian. De hèt reconeish qu'er aranés ei tant oficiala coma es autes lengües. Ei eth prumèr viatge d'un reconeishment parion a nivèu der Estat. Profitem-lo en tot non acceptar impresi des Administracions (sollicituds, multes, sancions, comunicacions, ...) se non son en aranés.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

